

ΛΟΓΟ

DIE KUNST DES WISSENSCHAFTLICHE DENKEN

DER SAMMLUNG WISSENSCHAFTLICHER ARBEITEN

ZU DEN MATERIALIEN DER INTERNATIONALEN WISSENSCHAFTLICH-PRAKTISCHEN KONFERENZ

TENDENZE ATTUALI DELLA MODERNA RICERCA SCIENTIFICA

5. JUNI 2020 • STUTT GART, DEU

BAND 2

DOI 10.36074/05.06.2020.v2
ISBN 978-3-471-37221-0

EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM

ΛΟΓΟΣ

DER SAMMLUNG WISSENSCHAFTLICHER ARBEITEN

ZU DEN MATERIALIEN DER INTERNATIONALEN
WISSENSCHAFTLICH-PRAKTISCHEN KONFERENZ

**«TENDENZE ATTUALI
DELLA MODERNA RICERCA
SCIENTIFICA»**

5. JUNI 2020

BAND 2

Stuttgart • Deutschland

E
S
P

Vorsitzender des Organisationskomitees: Holdenblat M.

Verantwortlich für Layout: Kazmina N.

Verantwortlich für Design: Bondarenko I.

T 35 Tendenze attuali della moderna ricerca scientifica: der Sammlung wissenschaftlicher Arbeiten «ΛΟΓΟΣ» zu den Materialien der internationalen wissenschaftlich-praktischen Konferenz (B. 2), 5. Juni, 2020. Stuttgart, Deutschland: Europäische Wissenschaftsplattform.

ISBN 978-3-471-37221-0

DOI 10.36074/05.06.2020.v2

Es werden Thesen von Berichten und Artikeln von Teilnehmern der internationalen wissenschaftlich-praktischen Konferenz «Tendenze attuali della moderna ricerca scientifica», am 5. Juni, 2020 in Stuttgart vorgestellt.

Die Konferenz ist im Katalog internationaler wissenschaftlicher Konferenzen enthalten. genehmigt von ResearchBib und UKRISTEI (Zertifikat № 270 vom 19.03.2020); ist von der Euro Science Certification Group zertifiziert (Zertifikat № 22154 vom 08.05.2020).

Konferenz Tagungsband sind gemäß der Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0) öffentlich verfügbar.

Bibliografische Beschreibungen der Konferenz Tagungsband sind von CrossRef, ORCID, Google Scholar, ResearchGate, OpenAIRE und OUGC werden indiziert.

INHALT

ABSCHNITT IV. PÄDAGOGISCHE WISSENSCHAFTEN

APPLICATION OF AGILE AND SCRUM IN EDUCATION Zaitseva S.	8
IMPLEMENTATION OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS Troshyna S., Bespartochna O.	10
INTERWEAVING FACILITATED AND TRADITIONAL TRAINING AT THE INTENSIVE ENGLISH COURSE AMONG ARMY OFFICERS Babicheva H.	14
MS OFFICE 365 CLOUD REVSICE AS A VIRTUAL COMPONENT OF LEARNING SPACE Ramazanov D.	18
MIND MAPPING TECHNIQUE IN UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE TEACHING Leshchenko T., Zhovnir M.	20
PEDAGOGICAL CONDITIONS OF THE SOCIAL COMPETENCE FORMATION IN PRESCHOOLERS WITH INTELLECTUAL DISABILITIES Kurienkova A.	23
REFLECTIVE CULTURE OF THE FUTURE TEACHER Hurin R.	26
STRUCTURE OF PROFESSIONAL PHYSICAL READYNES OF AGRICULTURAL SPECIALTY STUDENTS Sakhnenko A.	28
ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТІВ МНОЖИННОГО ВИБОРУ ЯК ЗАСІБ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ В ФОРМУВАННІ ЛЕКСИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ВНЗ Гуменюк-Чаус Ю.	30
ГЕНДЕРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ: НАУКОВИЙ ДИСКУРС Семигіна Т.В., Ярошенко А.А.	32
ГОТОВНІСТЬ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА ЯК РЕСУРС СТАЛОГО РОЗВИТКУ Бердо Р.С.	34
ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ Гроссу Н.В.	35
ДІЯЛЬНІСТЬ ТЬЮТОРА В СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Смікал В.О.	37

ДО ПИТАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ІНЖЕНЕРІВ Іванченко Є.А.	40
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ ЯК ЗАСОБУ НАВЧАННЯ ВЧИТЕЛЯМИ І ВИХОВАТЕЛЯМИ НАВЧАЛЬНО- РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ «СУЗІР'Я ДОР» Коломоєць А.О.	41
ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОГО МИСТЕЦТВА Мельніков І.В., Романенко Я.В.	45
З ДОСВІДУ РОБОТИ НАД КОМУНІКАТИВНОЮ ВЗАЄМОДІЄЮ В УЧНІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ Кравчишин О.Д.	47
ЗАСТОСУВАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ВИКЛАДАННІ ТА ЗАСВОЄННІ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК У МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ Гуменюк Н.І.	49
ІНТЕРАКТИВНІ МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ Мичка-Левченко Ю.З.	50
ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: ОЛЕКСАНДРІВСЬКА ШКОЛА-ХУТІР ДЛЯ ГЛУХОНІМИХ (1903–1911) Антонець Н.Б.	53
КОМАНДНА РОБОТА В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ: ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ Каплієнко А.І.	55
КООПЕРАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ЧИТАННЯ Шевцова Н.О.	57
МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРАКТИЧНОГО ТРЕНІНГУ Гришина О.С., Лукаш Ю.М.	61
ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕСТУВАННЯ ЗАСОБАМИ LMS MOODLE Стечкевич О.О.	63
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ Балюк В.О.	66
ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ Штангрет Л.І.	69
ОСВІТНІЙ ДИСКУРС БІЛІНГВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ДЛЯ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ Кульбіда С.В.	71

ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ВНЗ М'ягkota І.В.	73
РЕІНЖІНІРИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ Докучаєва В.В.	75
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У СУЧАСНИЙ УРОК МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ Силюга Л.П., Ковалевич І.Т.	79
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ LEGO-ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ Рахманіна А.С.	82
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ДИЗАЙН-ПРОЕКТІВ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ Омельчук О.В.	83
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ФОРТЕПІАННОЇ ПІДГОТОВКИ Чень Шицзе	85
ПІДГОТОВКА ТЬЮТОРІВ В УКРАЇНІ Муковоз О.А.	86
ПОНЯТТЯ ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ ДОПРИЗОВНОЇ МОЛОДІ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМА ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЮНАКІВ Єргідзей К.В.	87
ПРОБЛЕМА НЕПЕРЕРВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УНІВЕРСИТЕТІ Педенко К.А., Каніболоцька О.А.	89
ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ ХОРЕОГРАФІЇ: КЛАСИФІКАЦІЯ ВПРАВ ПАРТЕРНОЇ ГІМНАСТИКИ Городецька О.Г.	90
ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕТИЧНИХ ЗАСАД МОВНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ Толочко С.В., Хомич В.І.	93
РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ В ПРЕДМЕТНО- ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ Губар С.Ю.	99
РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ Федорович З.Я., Драчук М.І.	100
СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗІ СПОРТИВНОЇ ГІМНАСТИКИ Мотуз К.М.	102

ТЮТОРСТВО В УНІВЕРСИТЕТАХ АНГЛІЇ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД Багрий Т.В.	104
ТЮТОРСТВО ЯК УНІВЕРСАЛЬНА ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ Кравченко І.М.	106
ФОРМИ ТА ЗМІСТ РОЗВИТКУ ДОДАТКОВОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У СВІТІ Дудко Н.В.	108
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УЧНІВ З КОМБІНОВАНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ Щуцька О.І.	111
ФОРМУВАННЯ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ФІЗИКИ: МЕТАПРЕДМЕТНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ Шапка Г.В.	113
ФУНКЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ АРТ-ТЕРАПІЇ Яковишина Т.В.	115

ABSCHNITT V. BIOLOGISCHE WISSENSCHAFTEN

COMPARATIVE ASSESSMENT OF ANTIBACTERIAL AND ANTIFUNGAL ACTIVITY OF HAND SANITIZERS PRODUCED BEFORE AND DURING COVID-19 PANDEMIC Lekhniuk N.	118
SALICYLIC ACID AND ITS ROLE IN THE REGULATION OF OXIDATIVE PROCESSES ASSOCIATED WITH PLANT DEFENSE MECHANISMS Iksat N.	120
THE CENTRAL ASIAN CABBAGE BUGS Gandjaeva L., Ismayilova I., Saidova S.	122
VERWENDUNG VON PARAMECIUM CAUDATUM BEI BIOTESTING Strilets O., Strelnikov L.	123
ИЗУЧЕНИЕ АКТИВНЫХ ШТАММОВ ДРОЖЖЕЙ ПОЛУЧЕННЫХ ИЗ ПЛОДОВО-ЯГОДНЫХ КУЛЬТУР ДЛЯ ФЕРМЕНТАТИРОВАННЫХ НАПИТКОВ ИЗ РАСТИТЕЛЬНОГО СЫРЬЯ Латиф А.С., Алтекей А.Б.	125
ДІАГНОСТУВАННЯ ТОЧНОСТІ РЕАГУВАННЯ НА РУХОМИЙ ОБ'ЄКТ У СЕНСОРНОДЕПРИВОВАНИХ Стамат О.Є., Спринь О.Б.	127

ABSCHNITT VI. PHARMAZEUTISCHE WISSENSCHAFTEN

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОЦЕСУ ФІЛЬТРАЦІЙНОЇ ЕКСТРАКЦІЇ ПРИ ОТРИМАННІ СУМАРНОГО ВОДНОГО ЕКСТРАКТУ Гладух Є.В., Бондаренко А.С.	129
---	-----

ABSCHNITT VII. PSYCHOLOGIE UND SOZIOLOGIE

ASPECTS OF INDICES DETERMINATION OF THE CHILDREN'S PSYCHOLOGICAL READINESS TO THE SCHOOL EDUCATION Malynovych L.	132
CHRONOBIOLOGY RELATIONS TO TYPOLOGIES STUDY Tkachenko E., Sokolenko V.	138
АДАПТИВНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ СІМЕЙ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ Столярник О.Ю., Семигіна Т.В.	140
ДОСЛІДЖЕННЯ РЕФЛЕКСИВНОСТІ ПСИХОЛОГІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ Немаш Л.І., Комар Т.О.	143
ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ НАДІЙНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ Сорока О.	146
САМОМОТИВАЦІЯ ЯК ОСНОВА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ТА САМОРОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ П'янківська Л.В.	148

DOI 10.36074/05.06.2020.v2.47

ФУНКЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ АРТ-ТЕРАПІЇ

ORCID ID: 0000-0001-9507-3621

Яковишина Тетяна В'ячеславівна

к.пед.н., доцентка, доцентка кафедри педагогіки початкової освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет

УКРАЇНА

Нова парадигма освіти у теперішніх реаліях зорієнтована на формування особистості нової культури, зокрема на формування субкультури особистості, тому що актуалізується проблема відтворення та збереження в освітньому просторі як культурних цінностей, так і цінностей людської субкультури. Визначаючи місце дитини в культурному просторі, наголосимо, що саме дитина є основною цінністю та об'єктом культури. Ще видатний психолог Л. Виготський надавав особливого значення засобам мистецтва у формуванні субкультури особистості дитини, зокрема з проблемами [1]. Він наполягав на необхідності участі дітей у різних мистецьких та творчих заходах.

Виокремлюють низку функцій, які виконує педагогічна арт-терапія.

Розвивальна функція. Завдяки використанню різних форм художньої експресії складаються умови, за яких кожна дитина переживає успіх в тій чи іншій діяльності, самостійно справляється з важкою ситуацією. При цьому розвиваються почуття успіху, власної гідності, самоповаги.

У цьому контексті згідно з дослідженнями М. Лісіної та її колег, зазначається: розвиток у дитини почуття власної гідності – генеральна лінія її загального особистісного розвитку [6].

В арт-терапевтичному процесі діти навчаються вербалізації емоційних переживань, відкритості в спілкуванні, спонтанності. В цілому поступово відбувається особистісне зростання людини, формується досвід нових форм діяльності, розвиваються здібності до творчості, саморегуляції почуттів і поведінки, соціальна компетентність. Усе це сприяє налагодженню сприятливого психологічного клімату в класі і розвитку всього педагогічного колективу.

Отже, арт-терапевтична діяльність в освітньому середовищі розвиває позитивні емоції, допомагає у подоланні негативних станів (апатії та безініціативності), а також надає можливість формувати нові поведінкові зразки та активну життєву позицію. Вона покликана мобілізувати творчий потенціал, оскільки містить внутрішні механізми саморегуляції та «зцілення». Арт-терапевтична діяльність відповідає фундаментальній потребі в самоактуалізації: розкрити широкий спектр можливостей та ствердження власного індивідуального способу буття [3].

Виховна функція. Арт-терапевтична взаємодія будується таким чином, щоб школярі вчилися етичному спілкуванню, співпереживанню, турботливим взаєминам з однолітками і дорослими. Це сприяє моральному розвитку особистості, забезпечує орієнтацію в системі моральних норм, засвоєння норм етики поведінки. Відбувається більш глибоке саморозуміння, свого внутрішнього світу (думок, почуттів, бажань тощо). У взаємодії переважають відкриті, довірливі, доброзичливі стосунки з учителем.

У контексті того, що виховання – це двосторонній процес, розглядаємо таку взаємодію, в результаті якої змінюються обидва її учасники. Так, М. Лісіна

стверджувала, що спілкування з дитиною впливає на психічний розвиток і дорослого. Науковиця наполягала: розуміння маленької людини, її настрою, змісту внутрішнього світу вимагає напруженої розумової роботи, високої емоційної віддачі дорослого. Лише у спільній діяльності й спілкуванні дитина відкриває для себе світ, що є мінливим [6]. Тобто, в арт-терапевтичному процесі педагог і дитина виступають як два рівних суб'єкта. Вони розуміють і приймають одне одного, ставлення одного є значущим для іншого. Таким чином, арт-терапія дозволяє створити умови не лише для прояву дитиною справжніх вподобань, духовних цінностей, а й для її виховання.

Психотерапевтична функція. «Лікувальний» ефект досягається завдяки тому, що в процесі творчої діяльності створюється атмосфера емоційної теплоти, доброзичливості, емпатійного спілкування, визнання цінності, унікальності особистості іншої людини, турботи про неї, її почуттів, переживань. Застосування арт-терапевтичних технологій сприяє виникненню відчуття психологічного комфорту, захищеності, радості, успіху. В результаті, мобілізується цілющий потенціал емоцій. Для дітей арт-терапія – унікальна можливість бути почутими, отримати щире увагу і зацікавлену участь дорослого. Видатний педагог Я. Коменський підкреслював: «якщо вчителі будуть ставитися до учнів з любов'ю, тоді вони легко завоюють їхнє серце настільки, що дітям буде приємніше перебувати більше часу в школі, ніж удома» [2, с. 263]. Іншими словами, арт-терапевтична практика в школі є тим засобом, завдяки якому відкриваються двері до внутрішнього світу дитини і при цьому досягається певний психотерапевтичний ефект.

Корекційна функція. Виділяються дві області корекційного впливу – індивідуальна та корекція групи як соціальної одиниці. Досить успішно коригуються самооцінка, неадекватні форми поведінки, способи взаємодії з іншими людьми, порушення адаптації до існуючих умов і в цілому образ «Я», який раніше міг бути деформованим. Зауважимо, «образ самого себе», як стверджувала М. Лісіна, відображає зміст тих процесів, які забезпечують внутрішній світ дитини, її інтимні зв'язки з навколишнім реальним світом [6].

Результати досягаються в арт-терапевтичній роботі з деякими відхиленнями розвитку емоційної і вольової сфер особистості. Зокрема, М. Лісіною досліджувався досвід застосування арт-терапевтичних технік у корекції тривожності, агресивності, страхів, сором'язливості, гіперактивності молодших школярів [6]. Корекційні механізми арт-терапії ґрунтуються на тому, що вчитель допомагає дитині об'єктивувати в малюнках й аналізувати зміст свого психічного стану. При цьому вони стають більш зрозумілими і схильними до позитивних змін [7]. Моделювання ситуацій із використанням образотворчих засобів дозволяє виробляти інші, більш конструктивні способи поведінки.

Когнітивна функція. В межах арт-терапії освітні завдання спеціально не ставляться. На переконання Л. Виготського, навчити творчому акту не можна, але це зовсім не означає, що не можна вихователю сприяти його утворенню і прояву [1].

Як правило, про когнітивну функцію арт-терапії прийнято говорити в контексті формування у людини цінного соціального досвіду. Гра для дітей – спосіб навчитися тому, чому їх ніхто не може навчити, є цілком слушною та доречною, на наш погляд, стосовно арт-терапевтичної взаємодії.

Навчання, тобто придбання різноманітного досвіду, відбувається поступово й непомітно, в процесі спонтанної гри та малювання. Згідно Дж. Франка, прагнення дорослих швидше розвинути у дитини асоціативне і

абстрактно-логічне мислення, ерудованість за допомогою навчального впливу блокує її емоційність. При цьому душевний стан, психічний розвиток, самооцінка і формування системи взаємовідносин залишаються поза сферою уваги [4].

Основне завдання арт-терапевтичної роботи, як зазначають практики, – спонукати учасників вчитися за допомогою того досвіду, який раніше не був ними усвідомлений, «розкрити» логіку і аргументи тих чи інших раніше неусвідомлюваних вчинків. Чим більш зрозумілою людина стане для себе самої, чим краще усвідомить ефекти впливу власної особистості на оточуючих, тим більше вона буде здатною до осмислення можливих відхилень у своїй поведінці.

Діагностична функція. Як відомо, застосування психодіагностичних процедур дає фахівцеві інформацію про індивідуальні психологічні особливості конкретної людини, її відмінності від інших людей, про «місце» означеної людини серед різноманіття їй подібних. Арт-терапія також володіє істотними діагностичними можливостями. Разом з тим вона не є методом діагностики в загальноприйнятому розумінні. Це – делікатний, гуманний спосіб поспостерігати за дитиною під час навчальної та позанавчальної діяльності, краще пізнати її інтереси, цінності, побачити внутрішній світ, неповторність, особистісну своєрідність, а також виявити проблеми, що підлягають спеціальній корекції. Упродовж педагогічної взаємодії легко проявляється характер міжособистісних відносин і реальне становище дитини в колективі. Арт-терапія дозволяє виявити також внутрішні, глибинні проблеми особистості.

Аналіз наукового підходу Л. Лебедевої до використання арт-терапії в освіті та провідних її функцій дає підстави констатувати: педагогічну арт-терапію можна сміливо назвати системною інновацією, яка характеризується: 1) комплексом теоретичних і практичних ідей, нових технологій; 2) колом діяльності, призначенням, роллю; 3) різноманітністю зв'язків з соціальними, психологічними і педагогічними уявленнями; 4) відносною самостійністю (відокремленістю) від інших складових педагогічної діяльності (процесів навчання, управління та ін.); 5) можливістю до інтеграції і трансформації [5].

Список використаних джерел:

- [1] Выготский, Л. (1968). *Психология искусства*. А. Иванов (Ред.). 2-е изд., испр. и доп. Москва: Искусство.
- [2] Коменский, Я. (1955). *Великая дидактика*. Коменский Я. Избранные педагогические сочинения. Москва: Учпедгиз.
- [3] Копытин, А. (Ред.). (2006). *Арт-терапия – новые горизонты*. Москва: Когито-Центр.
- [4] Копытин А. (Ред.). (2000). *Практикум по арт-терапии*. СПб.: Питер, 2000.
- [5] Лебедева, Л. (2003). *Практика арт-терапии: подходы, диагностика, система занятий*. СПб.: Речь.
- [6] Лисина, М. (1986). *Проблемы онтогенеза общения*. Москва: Педагогика.
- [7] Уэлсби, К. (2000). Часть целого: арт-терапия в школе. *Исцеляющее искусство: журнал арт-терапии*, 2, с. 16-34.